

ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ
ΑΝΑΣΚΑΦΕΣ ΣΤΗ ΘΕΣΗ ΕΡΗΜΗ-ΛΑΟΝΙΝ ΤΟΥ ΠΟΡΑΚΟΥ, 2013

Το Τμήμα Αρχαιοτήτων, Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων, ανακοινώνει τη λήξη της ανασκαφικής έρευνας του 2013 στη θέση Ερήμη-Λαόνιν του Πόρακου που διεξήχθη από την Ιταλική Αρχαιολογική Αποστολή (Universita degli Studi di Firenze). Οι φετινές έρευνες διήρκησαν από τις 22 Ιουλίου μέχρι τις 20 Αυγούστου 2013.

Ο οικισμός της Εποχής του Χαλκού στη θέση Ερήμη-Λαόνιν του Πόρακου απλώνεται σε ψηλό πλάτωμα στις ανατολικές όχθες του ποταμού Κούρρη στα σύνορα των σύγχρονων οικισμών του Ύψωνα και της Ερήμης της επαρχίας Λεμεσού. Οι έρευνες έδειξαν ότι η θέση κατοικήθηκε σε δύο φάσεις. Η πρώτη και πιο σημαντική χρονολογείται από τη Μέση Εποχή του Χαλκού μέχρι τις αρχές της Ύστερης Εποχής του Χαλκού (ΠΕΧ III– ΥΕΧ I). Η δεύτερη φάση χρονολογείται στην ύστερη Ελληνιστική και Ρωμαϊκή περίοδο όταν η θέση χρησιμοποιήθηκε περιστασιακά μετά από μακρά περίοδο εγκατάλειψης.

Οι έρευνες του 2013 επικεντρώθηκαν σε τρεις σημαντικές περιοχές, διαφορετικές η μια από την άλλη ως προς τη λειτουργία τους: την κορυφή του λόφου (Περιοχή Α), την οικιστική περιοχή (Περιοχή Β) και το νότιο νεκροταφείο (Περιοχή Ε).

1) Οι ανασκαφές στο εργαστηριακό σύμπλεγμα είχαν ιδιαίτερα θετικά αποτελέσματα αφού αποκάλυψαν νέα δεδομένα αναφορικά με την κάτοψη του χώρου και τις διάφορες φάσεις χρήσης του κατά την Εποχή του Χαλκού. Η ανάλυση των βοτανολογικών δειγμάτων, σε συνδυασμό με ενδείξεις για τη διεξαγωγή βιοτεχνικών δραστηριοτήτων (λεκάνες, αγωγούς) και τα κινητά ευρήματα (σφοντύλια, υφαντικά βαρίδια, δοχεία με προχοές και αποθηκευτικά αγγεία) ενισχύουν την υπόθεση ότι στο χώρο διεξάγονταν δραστηριότητες σχετικές με την υφαντική και το βάνιμο υφασμάτων. Μέχρι στιγμής το εργαστηριακό σύμπλεγμα εκτείνεται σε περιοχή 25Χ25μ. η οποία διερευνάται. Αποκαλύφθηκαν τρία δωμάτια ορθογώνιας κάτοψης στη δυτική και ανατολική πτέρυγα του συμπλέγματος με μέσο όρο διαστάσεων 10Χ5μ. Η απότομη κατάρρευση της τοιχοποιίας συνέβαλε στο να καταχωθούν τα κινητά ευρήματα και να βρεθούν στην αρχική τους θέση. Συνεπώς, βρέθηκε μεγάλος αριθμός αγγείων διαφόρων ειδών (μεγάλοι πίθοι Ερυθροστιλβωτής κεραμικής, πρόχοι, προχοϊσκες με προχοές κ.ά), μεταξύ των οποίων και ένας ζωόμορφος ασκός με κεφάλι κατσίκας. Σε ένα από τα δωμάτια βρέθηκε ένα ενδιαφέρον σύνολο από 9 κωνικά πήλινα υφαντικά βαρίδια διαφόρων μεγεθών.

2) Οι έρευνες στην πρώτη χαμηλή αναβαθμίδα, όπου βρίσκεται η οικιστική περιοχή (Περιοχή Β) αποκάλυψαν τα θεμέλια μιας οικίας η οποία οργανώνεται γύρω από μια ανοικτή ορθογώνια αυλή. Ανασκάφηκαν τρία μεγάλα δωμάτια που εκτείνονται προς βορρά. Οι έρευνες στο Δωμάτιο 2 τεκμηρίωσαν δύο φάσεις κατοίκησης κατά τη Μέση Εποχή του Χαλκού, που συνάδουν χρονολογικά με τα αποτελέσματα από το εργαστηριακό σύμπλεγμα.

3) Το νότιο νεκροταφείο (Περιοχή Ε) εκτείνεται σε μια σειρά από αναβαθμίδες που κατευθύνονται προς τα νοτιοανατολικά του οικισμού. Φέτος ανασκάφηκαν δύο τάφοι. Ο θαλαμωτός Τάφος 248 έχει ιδιαίτερο αρχιτεκτονικό ενδιαφέρον αλλά και σημαντικά στοιχεία για τις ταφικές πρακτικές. Οι μεγάλες διαστάσεις του θαλάμου

(3.00X2.00μ) όπως και η παρουσία πάγκου μπροστά από την είσοδο τονίζουν τη σημασία του ταφικού αυτού συνόλου. Τα σκελετικά κατάλοιπα βρέθηκαν σε δύο δάπεδα και ανήκουν σε τέσσερις ενήλικες, γυναίκες και άνδρες, των οποίων τα κρανία είχαν, σε κάποιο δεύτερο στάδιο, προσεκτικά τοποθετηθεί στην μια πλευρά του τάφου, πιθανόν στα πλαίσια κάποιας ταφικής πρακτικής. Όσον αφορά τα κτερίσματα, βρέθηκαν μικρά και μεγάλα κύπελλα, προχοϊσκες και αποθηκευτικά δοχεία με πλαστική και εγχάρακτη κόσμηση. Επίσης βρέθηκαν διακοσμημένα πήλινα σφοντύλια και λίθινες χάντρες. Η τυπολογία και η διακόσμηση των αγγείων παραπέμπει στην Ερυθροστιλβωτή κεραμική της νότιας ακτής που χρονολογείται από τις αρχές μέχρι τα τέλη της Μέσης Εποχής του Χαλκού, επιβεβαιώνοντας την μακροχρόνια χρήση του θαλάμου αυτού για ταφές.

Οι φετινές έρευνες διεξήχθησαν από ομάδα αρχαιολόγων που συνεργάστηκαν με έναν βοτανολόγο, τέσσερις ανθρωπολόγους και ομάδα συντηρητών από τα Πανεπιστήμια του Τορίνου και της Φλωρεντίας.

Ερήμη-Λαόνιν του Πόρακου, 2013